

ВІДГУК

офіційного опонента доктора медичних наук, професора
Айзятулова Рушана Фатіховича
на дисертаційну роботу Веретельник Ксенії Олександрівни
“Особливості клінічних проявів псоріазу з супутнім маласезіозом
шкіри та методи комплексної диференційованої терапії”, подану на
здобуття наукового ступеня
кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.20 – шкірні та
венеричні хвороби

Актуальність теми.

В останній час виявлено зростання рівня захворюваності на псоріаз. В сучасних умовах поширеність псоріазу є найбільш високою серед захворювань шкіри людини – до 3% населення земної кулі. Перебіг псоріазу супроводжується розвитком стійких хронічних процесів, резистентністю до різних методів терапії та схильністю до рецидивів, що зумовлює підвищену увагу до цієї проблеми.

Патологічні зміни зовнішності негативно впливають на психоемоційний стан хворих, сприяють розвитку в цієї когорти депресивних станів, низької самооцінки та соціальної дезадаптації.

Збереження здоров'я пацієнтів з псоріазом та маласезіозом на рівні лікувально-профілактичних закладів системи охорони здоров'я передбачає вивчення керованих та не керованих чинників, що впливають на стан здоров'я, механізму їх дії, розробку системи заходів, спрямовану на профілактику та лікування патологічних змін та впровадження їх у практичну роботу.

Незважаючи на наявність значної кількості наукових робіт присвячених псоріазу з супутнім маласезіозом шкіри, остаточно ця проблема

не вирішена. У розвитку псоріазу з супутнім маласезіозом недостатньо з'ясована роль нервової та імунної систем, метаболізму, впливу соціальних факторів та маласезійної інфекції, що обґрунтовує актуальність дисертаційної роботи Веретельник Ксенії Олександрівни.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Наукові положення, висновки, практичні рекомендації, сформульовані автором, ретельно обґрунтовані за результатами, отриманими при застосуванні високоінформативних і надійних методів дослідження. При обстеженні хворих на псоріаз з супутнім маласезіозом шкіри застосовувались загальноклінічні, біохімічні, імуноферментні, мікробіологічні, статистичні методи дослідження. Когорта обстежених хворих (110) є цілком інформативною для проведення наукового дослідження, переконливі результати статистичної обробки з використанням методів варіаційної статистики зумовили високу вірогідність результатів, на основі яких автор обґрунтувала цілий ряд положень, висновків та практичних рекомендацій щодо впливу на розвиток псоріазу з супутнім маласезіозом соціально-економічних, побутових і психогенних факторів, патогенетичних порушень гомеостазу, регуляції нервової системи, змін мікробіоти організму та проведення лікувально-профілактичних заходів.

Вірогідність і наукова новизна положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Вперше в дисертаційній роботі Веретельник Ксенії Олександрівни у хворих на псоріаз з супутнім маласезіозом з'ясовано особливості клінічних проявів, перебіг дерматозу, а також психоемоційний стан на відміну від хворих на псоріаз без маласезіозу.

Вперше показано роль порушень рівня NO-синтази, окислювальної модифікації білків у патогенезі псоріазу з супутнім маласезіозом та встановлено взаємозв'язок змін з особливостями клінічних проявів

У хворих на псоріаз з супутнім маласезіозом доповнено дані про стан імунного статусу, біохімічних показників і порушень психоемоційної сфери.

Вперше науково обгрунтовано диференційоване поетапне лікування хворих з використанням лікарських засобів з фунгіцидною дією, імуномодуляторів, седативних та дезінтоксикаційних засобів.

Достовірність наукових положень, висновків і практичних рекомендацій обумовлена репрезентативною вибіркою обстежених хворих на псоріаз з супутнім маласезіозом шкіри, застосуванням сучасних методів дослідження та комп'ютерних технологій аналізу отриманих результатів.

Практичне значення отриманих результатів.

Отримані у роботі наукові результати досліджень, їх теоретичне та практичне обгрунтування свідчать про різноплановий вплив різних чинників на розвиток псоріазу з супутнім маласезіозом шкіри.

Автором обгрунтована необхідність застосування препаратів протигрибкової та седативної дії для лікування хворих на псоріаз з супутнім маласезіозом. Їх використання у таких хворих дозволило прискорити нормалізацію клінічної картини захворювання, запобігти розвитку ускладнень і нормалізувати стан нервової системи. У цілому запропоновані методи лікування підвищують якість життя хворих на псоріаз з супутнім маласезіозом.

Матеріали дисертації мають велике значення для навчально-педагогічного процесу в учбових закладах і сприяють підвищенню рівня підготовки лікарів дерматовенерологів. Результати дослідження впроваджено в практику дерматовенерологічних закладів: Дніпропетровського, Харківського, Херсонського, Рівненського, Полтавського обласних шкірно-венерологічних диспансерів. Результати наукових досліджень за матеріалами

дисертації використовуються в навчальному процесі на кафедрах шкірних та венеричних хвороб Дніпропетровської державної медичної академії.

Повнота викладення наукових положень, висновків і практичних рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Пріоритетність і новизна отриманих здобувачем результатів відображена в опублікованих 13 друкарських роботах, з них – 6 статей у спеціалізованих виданнях (у моноавторстві – 6), 3 – у збірнику наукових праць, 4 – тези матеріалів науково-практичних конференцій. В цих публікаціях достатньо викладено результати проведених сучасних досліджень, повністю відображено всі основні положення дисертаційної роботи Веретельник Ксенії Олександрівни.

Оцінка змісту дисертації.

Робота є фрагментом комплексної науково-дослідної роботи Запорізького державного медичного університету: «Розробка методів терапії та профілактики рецидивів хронічних дерматозів та хвороб, що передаються статевим шляхом із урахуванням особливостей гомеостазу хворих та супутньої патології» (№ держреєстрації 0113U000800).

Дисертантом виконано фрагменти, які присвячені вивченню патогенезу псоріазу з супутнім маласезіозом, удосконаленню діагностики, а також розроблено метод комплексного лікування, проведено статистичну обробку.

Мета та завдання, що визначені, чітко сформульовані і коректні.

В огляді літератури проаналізовані різні точки зору на вплив різноманітних чинників навколишнього середовища на розвиток псоріазу з супутнім маласезіозом, патогенетичних змін та підходів до лікування.

Дисертаційна робота містить детальний опис груп хворих. Завдання, поставлені у дисертаційній роботі, вирішуються у коректно проведеному дослідженні, вибір методик відповідає завданням дослідження.

У трьох розділах власних досліджень ретельно викладені отримані здобувачем результати клінічних та лабораторних досліджень. Вивчені особливості впливу інфекційних та психологічних факторів на розвиток та перебіг псоріазу з супутнім маласезіозом шкіри та якість життя у хворих цієї когорти. Встановлені зміни окремих лабораторних показників у хворих на псоріаз з супутнім маласезіозом шкіри. Отримані результати дозволили патогенетично обґрунтувати нові підходи до терапії. Ефективність розроблених лікувальних заходів доведена при впровадженні в заклади охорони здоров'я.

В дисертаційній роботі проведений аналітичний аналіз і узагальнення отриманих результатів, дані сучасних літературних джерел дозволили зробити висновки та запропонувати ефективні практичні рекомендації.

Дисертація Веретельник Ксенії Олександрівни викладена українською мовою на 144 сторінках і містить вступ, огляд літератури, клінічну характеристику хворих на псоріаз з супутнім маласезіозом шкіри та методи досліджень, три розділи власних досліджень, узагальнення отриманих результатів, висновки, практичні рекомендації, список використаних джерел.

Дисертація правильно оформлена, викладена доступною літературною мовою, добре ілюстрована – містить 18 таблиць.

Таким чином, обсяг наукового матеріалу дисертаційної роботи, застосовані автором, сучасні методи дослідження, проведений статистичний аналіз і узагальнення отриманих результатів з аналітичним аналізом даних сучасної літератури дозволили зробити висновки та практичні рекомендації, які є обґрунтованими та достовірними.

Дисертаційна робота побудована за загальноприйнятим планом і в цілому справляє позитивне враження. В ній міститься достатня кількість таблиць.

В ході рецензування виникли деякі зауваження: у викладеному матеріалі зустрічаються деякі стилістичні та орфографічні помилки (сторінки: 36, 49, 52, 78, 91).

Разом з тим, відмічені зауваження не є принциповими, відносяться, головним чином, до способу викладення отриманих наукових результатів і не впливають на наукову та практичну цінність дисертації в цілому.

Оцінюючи в цілому роботу позитивно, хотілося б у порядку уточнення окремих положень одержати відповіді на наступні питання:

1. При дослідженні на грибкову інфекцію шкіри у 80 хворих Ви виявляли гриби роду *Malassezia*. Чи з усіх ділянок ураження Вами були виділені ці збудники?

2. Чому при призначенні комплексної диференційованої терапії хворим на псоріаз з супутнім маласезіозом шкіри Ви обрали саме імуномодулюючий препарат «Оверін»?

Висновок.

Дисертація асистента кафедри дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини ФПО Запорізького державного медичного університету Веретельник Ксенії Олександрівни “Особливості клінічних проявів псоріазу з супутнім маласезіозом шкіри та методи комплексної диференційованої терапії” є завершеною науково-дослідною роботою, в якій представлено нове вирішення наукової задачі – підвищення ефективності лікування хворих на псоріаз з супутнім маласезіозом шкіри з урахуванням показників імунної відповіді організму, стану окислювальної модифікації білків, рівня NO-синтази та психоемоційного стану, біохімічних досліджень.

Автором в повному обсязі вирішені завдання, поставлені в дисертаційній роботі та досягнута мета дослідження.

Матеріали дисертаційної роботи повністю висвітлені у достатній кількості друкованих праць у виданнях, рекомендованих ДАК України, доповідались та обговорювались на конференціях.

На основі викладеного вище можна зробити висновок, що дисертаційна робота Веретельник Ксенії Олександрівни “ Особливості клінічних проявів псоріазу з супутнім маласезіозом шкіри та методи комплексної диференційованої терапії ” за актуальністю теми, новизною, обсягом досліджень, теоретичним значенням і практичною цінністю є завершеною науково-дослідною роботою, повністю відповідає вимогам пункту 11 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року №67 щодо дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за фахом 14.01.20 – шкірні та венеричні хвороби.

Завідувач кафедри дерматовенерології та косметології
Донецького національного медичного університету,
доктор медичних наук, професор

Айзятұлов Р.Ф.

